

2001. február 13: Szalay Gábor (SZDSZ) interpellációja

Akkor még Szalay Gábornak hívták, később felvette a Bezeviczy nevet is (Szalay-Berzeviczy).

Már napokkal ezelőtt megtörtént Torgyán József lemondása. És bár Torgyán rögtön közölte, hogy én is távozom, a miniszterelnök nem ezen a véleményen volt. Szerinte meg kell adni az új agrárminiszternek a lehetőséget, hogy megválassza vezetőtársait. Nem tudhattam tehát, hogy ettől mégis eltérnek. Másnap, február 14-én, amikor *Torgyán József* hivatalos búcsúztatására vártunk a miniszter szobájában, bejött a személyzetis és közölte: felhívták a Miniszterelnöki Hivatalból, hogy tudassák, készül Szabadi Béla papírja is. Hogy mikorra, nem tudták megmondani, mert Bártfai Béla államtitkár hazavitte és otthon dolgozik vele....

Február 13-án Torgyán József távozása posztjáról nem volt kérdéses. A politika és a parlament nem arra készült, hogy ezt számára megkönnyítse, egyenesen ki akarták élvezni azt, amiről mindenki tudhatta, mi is van mögötte. Hogy hogyan is folyt le ez a nap, érdemes felidézni a HÁLÓ c. kötetből, ami a hangulatot is jól visszaadja.

Szalay Gábor: kiélvezte más baját

2001. február 13-a: próbálkozások

Február 13-án (kedden) ott folytatódott minden, ahol előző nap abbamaradt. Már a reggel irritálóan kezdődött: a közszolgálati (értsd: fideszes) rádióban fél öttől negyedóránként mondták be, hogy a Kiszgazdapárt kilép a koalícióból. Azt állították: előző este ilyen értelmű levelet írt *Torgyán* és a kiszgazda frakció csaknem fele a távollevő miniszterelnöknek. *Torgyán* erről úgy értesült, hogy mindenhol újságírók rohanták meg: hallotta-e a Kossuth Rádió híreit? Választ kértek arra, mit akar ezzel elérni. A miniszter dühöngött. (...) A Fidesznek valami célja kellett, hogy legyen ezzel a hírveréssel. Ha más nem, akkor az, hogy a kiszgazda vezetőt megalázó módon újabb hűségnyilatkozatra sarkallja. A posztjától megfosztott, a pártjában meggyengített vezető megint azt az utat választotta, amire számítottak: a koalíció nagyszerűségéről áradozott. Nem értettem akkor sem, azóta sem, miért nem intézte el egyszerűen azzal, hogy erről már sokszor nyilatkozott, és miért nem lépett fel a Magyar Rádió elnöke ellen, hiszen nyilvánvaló álhírt közöltek adóinál. Miért kellett úgy bírálni a közszolgálati rádiót, hogy a valódi felelős ebből kimaradt? Miért kellett ehelyett kommunizálni? És miért kellett önmagát és a pártját a koalíció melletti ömlengéssel megalázni?

(...) *Torgyán* ezzel befejezte miniszteri tevékenységét az országgyűlésben. Aznap hangzik ugyan el majd *Szalay Gábor* (SZDSZ) interpellációja, amiben a képviselő felhasználja a lehetőséget, hogy még egyszer beletaposson *Torgyán*-ba (lásd: mit illik tenni a „döglött oroszlánnal” és mit nem), de a miniszternek nincs kedve ennek kitenni magát. Ezért átpasszolja nekem. Délelőtt eszembe jut, hogy a parlamentig még van néhány órám, kimegyek a városba, hogy valamit elintézzek. De még mielőtt ezt befejezném, megcsörren a telefonom. A kormányőr hív fel és kapcsolja *Torgyán*-t, aki közli, hogy úton van a képviselőházba, mert frakcióülés lesz, és feltétlenül ott kell lennem.

(...) A frakcióülésre egy ízben bejött a frakciótitkár és *Torgyán* mobiltelefonját hozta a kezében. A telefonhívás nem lehetett véletlen, az viszont igen, hogy erre éppen Czoma javaslatát nem sokkal követően kerül se. A frakciótitkár valamit súgott az elnöknek, aki rögtön átvette a készüléket, és máris hallottuk jellegzetes, bűgő hangján – akkor beszélt így, ha nagyon kedves, elbűvölő akart lenni – sajátosnak nevezhető bejelentkezését: – *Torgyán József, beszélek*. Majd lelkesedő felhanggal: – *Szervusz kedves miniszterelnök úr!* Így mindenki megtudhatta, hogy Orbán keresi. A miniszterelnök jó messziről, Szaúd-Arábiából hívta. Csak arra gondolhattam, hogy valaki őt is fellármázhatta a frakcióból. A beszélgetés tartalma ugyanakkor rejtve maradt előttünk. Az elnök ugyanis határozattan nem akarthatta, hogy halljuk, mit beszél és kezében a mobillal kilépdelt a teremből. Távozása közben már nem mondott érdemlegeset, hanem hallgatta, amit vele közölnek, és közben időnként jelezte, hogy vonalban van. Ilyenekkel, hogy: „igen”, „persze”, „természetesen” stb. Aztán legalább tíz percig volt távol. Az ülés ekkor folytatódott, *Torgyán* ellenfeleire különben semmilyen hatással nem volt, hogy Orbán telefonál: biztosak voltak a dolgukban és bíztak, ha a jövőben nem is, de a közeljövőben mindenképpen. *Torgyán* visszatérve azonnal lesöpörte Czoma megismételt javaslatát.

(...) Ebéd után tisztáztam: mikorra kell átérnem a parlamentbe, és addig mással tudtam foglalkozni. Háromnegyed kettőkor indultam el és negyed háromkor kerültem sorra. *Szalay Gábor* képviselő arra való hivatkozással akarta megítélni kívülről a számára ismeretlen agrárkapcsolatokat, hogy „ő is volt külkereskedő” (?!). Nehéz dolga lehetett tehát, hiszen a külkereskedői státusz és az agrárdiplomácia közötti különbségről sem volt fogalma. Pontosabban: nehéz dolga lett volna, ha reális képet akar alkotni, de túltengő indulatai mindenképpen megakadályozták volna ebben.

Szalay a maga részéről nagyon szeretett utazni. Nem látunk a jövőbe és nem is sejthettük, mi derül ki erről nemsokára. Alig több mint egy év múlva Szalay a gazdasági tárca politikai államtitkára és e minőségében költséges utazásokon vesz részt. Medgyessy titkosszolgálati botránya az ő karrierjére is hatással van, hiszen Medgyessy „leleplezését” válasz-leleplezések követik, majd viszontválaszok. Az egyik leleplezés Pokorni apjának ügynökmúltja: Pokorni lemond. Medgyessyre válaszként Boros Imréről közöl olyan iratokat a Népszabadság, amelyek állítólag Boros sz-tiszti karrierjét tanúsíthatják. Mégpedig az ismertté vált feltételezettek közül a legmagasabb rangban: rendőr századosként. (Medgyessy „csak” főhadnagy volt.) Boros e múltját tagadja, de mégis – mielőtt kitennék – önként távozik az MDF-frakcióból, ahova 2002-ben áttelepült.

Kuncze Gábor és Demszky Gábor

A viszontválaszra pedig *Szalay Gábor* lehet a példa. A Fidesz ekkor kezdi el firtatni: kinek a kartonját emelték ki a BM-nyilvántartásból még *Kuncze Gábor* minisztersége alatt? Szalay neve derül ki. Szalay Pokornival azonos módon fogadja a meglepő hírt:

elerednek a könnyei. És sírástól elcsukló hangon tudatja a sajtóval: a Tatabányai Szénbányáktól nagyon szerette volna Togót látni. De be akarták szervezni és bezárták egy tatabányai szálloda egyik szobájába, hogy addig nem engedik ki, amíg nem adja be a derekát. Szerinte arra nem vállalkozott, amire be akarták szervezni, de valamilyen együttműködésre igen. Vagyis: nagyon el akart utazni Togóba. (Szalayt háromnegyed évvel később váltották le politikai államtitkárságáról.)

Szalay jó (demagóg) címet választott: „*Új Kolumbuszok, avagy a Torgyán Tours*”. (Ld. alább a videót!) Néhány országot kiválasztva azt bizonygatja, hogy oda utaztunk, ahol kicsi és alig nő az export, míg a kivitelnél az import jelentősebb. Bár roppant nyomás alatt élek már hetek óta, igyekszem ezt az alkalmat is felhasználni arra, hogy helyre tegyem a dolgokat. Ez annyiban mindenképpen sikerül, hogy mikor visszamegyek a minisztériumba több fax is vár ismeretlen emberektől, akik fel vannak háborodva Szalay szemléletén. Az országgyűlés különben ezt a válaszomat is elfogadta.

(Részlet az A HÁLÓ – Két leszámolás c. kötetből. Bővebb információk ld. honlap):

Budapest, 2011. március 27.

Dr. Szabadi Béla

<http://szabadibela.hu/>